



**WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI**

Wrocław, dnia 17 lutego 2015 r.

PS-KNPS.431.6.56.2014.MB1

**Pani  
Anna Rosiak  
Kierownik  
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Kunicach**

### **Wystąpienie pokontrolne**

W dniach 10 - 12 grudnia 2014 r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Monika Broniszewska - starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kunicach z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obejmującą okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 24 czerwca 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półrocze 2014 roku.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej pełniła Pani Anna Rosiak, która z racji zajmowanego stanowiska jest osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 3 lutego 2015 r. protokół z przedmiotowej kontroli, do którego nie wniesione zostały zastrzeżenia, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami wykonywanie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunicach w kontrolowanym zakresie.

Organ kontrolny podczas kontroli ustalił, że Gmina Kunice realizowała następujące zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 19 i 20. Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 11, 12 i 16a nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie był informowany o potrzebach w tym zakresie. W przypadku zadania z art. 17 ust.1 pkt 7 w trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Kierownik GOPS ma upoważnienie wydane przez Wójta Gminy Kunice do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie art. 54 ust.11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Gmina realizowała także zadania własne dotyczące art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5. Natomiast zadanie wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 2 nie było realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Gmina Kunice nie prowadzi domów pomocy społecznej oraz ośrodków wsparcia (art. 17 ust. 2 pkt 3), jednakże osoby wymagające tego typu wsparcia korzystają z usług ośrodków wsparcia na terenie miasta Legnica prowadzonego przez MOPS

Legnica oraz w Chojnowie prowadzonego przez Powiat Legnicki. Osoby wymagające całodobowej opieki, którym nie można zapewnić właściwej opieki w miejscu zamieszkania kierowane są do odpowiedniego typu domu pomocy społecznej znajdującego się jak najbliżej miejsca zamieszkania.

Ponadto stwierdzono, że Gmina wykonywała zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wskazane w art. 18 ust. 1 tj. w zakresie dożywiania osób zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.) oraz Uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (pkt 6), a także wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9). Nie realizowała natomiast pozostałych zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7 i 8 z uwagi na brak zgłoszeń w tym zakresie.

GOPS w Kunicach realizował również zadania wskazane w art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej tj. corocznie składał radzie gminy sprawozdania z działalności Ośrodka, przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej oraz zgodnie z art. 110 ust. 4 koordynował realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przyjętej w dniu 29 grudnia 2009 r. Uchwałą Nr XXXV/215/09 Rady Gminy Kunice.

Kierownik Ośrodka nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy), gdyż nie występowała taka konieczność. Jednakże osobom zgłaszającym się udzielano informacji o takich możliwościach. Ośrodek skierował 11 spraw do organów zewnętrznych celem ustalenia stopnia niepełnosprawności, uprawnień do świadczeń emerytalnych oraz poświadczenia okresów zatrudnienia. Ponadto pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej, osobom korzystającym stale z pomocy społecznej, posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, którym kończy się ważność orzeczenia, przypominali o konieczności złożenia wniosków do powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności. Osobom zainteresowanym dostarczali niezbędne druki oraz udzielali informacji o możliwości ubiegania się o orzeczenia wydawane przez odpowiednie organy (art. 110 ust. 6 ustawy).

W toku kontroli sprawdzono, pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, zasiłków stałych, zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 roku o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, a także dokumentację osób ponoszących odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej oraz osób, którym wypłacane było wynagrodzenie za sprawowanie opieki.

Na sformułowanie oceny, oprócz ustaleń pozytywnych, wpływ miały również następujące nieprawidłowości:

- 1) błędne ustalenie okresu uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 2) brak aktualizacji wywiadu u mieszkańca domu pomocy społecznej;
- 3) brak wskazania w decyzjach administracyjnych kwoty odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej w sytuacji, gdy osoba została umieszczona w placówce w trakcie trwania miesiąca;
- 4) niewłaściwe ustalanie dochodu osoby/rodziny ubiegającej się o zasiłek stały;
- 5) przeliczenie wysokości zasiłku stałego, mimo braku zmiany dochodu osoby o kwotę wyższą niż 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

1. W jednym przypadku (sprawa Nr 2 R.M) w decyzji Nr GOPS 461/11/2014 z dn. 12.11.2014r. błędnie ustalony został okres uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych tj. na okres 40 dni. Zgodnie z art. 54 ust. 7 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027) prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest dzień złożenia wniosku, a w przypadku udzielenia świadczenia w stanie nagłym, dzień udzielenia tego świadczenia - chyba, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. W powyższej sprawie w oparciu o przedłożone w czasie kontroli dokumenty nie stwierdzono, aby osoba ta była objęta ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu od 12.12.2014 r.
2. Aktualizacja wywiadu u osób przebywających w domu pomocy społecznej nie zawsze była przeprowadzona, jej brak stwierdzono w jednej sprawie (nr 3 Z.K.), gdzie ostatni wywiad został sporządzony 31.03.2014 r.
3. W dwóch sprawach nr 1.M.Cz. i nr 2 A.D., odpowiednio w decyzji nr GOPS.4615/6/2013/BE z dn.02.04.2013r. i nr GOPS.4615/12/2014/BE z dn.01.09.2014r. nie wskazano ile będzie wynosić odpłatność strony za pierwszy, niepełny miesiąc jej pobytu w placówce. Strony zostały przyjęte do domu pomocy społecznej w ciągu miesiąca tj. w dniu 25.03.2013r. i w dniu 18.08.2014r. - z akt spraw wynika jednakże, iż osoby poniosły właściwą odpłatność za dps.
4. Dochody osób/rodzin w sprawach nr 5 (Z.M.) i nr 8 (B.M.) ustalane był nieprawidłowo. W sprawie nr 5.Z.M. i nr 8.B.M. za dochód uznano zasiłek pielęgnacyjny, którego strony nie posiadały w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku. W pierwszym przypadku decyzją nr GOPS.4600/1/2014 przyznano zasiłek stały od 1 marca 2014r. w kwocie 379,50 zł miesięcznie, zamiast w marcu w wysokości 456 zł i od kwietnia 2014 r. w kwocie 379,50 zł m-nie. W drugim przypadku decyzją nr GOPS.4600/16/2013 przyznano zasiłek stały od 1 listopada 2013r. w kwocie 389 zł m-nie, zamiast w listopadzie w wysokości 529 zł i od grudnia 2013 r. w kwocie 389 zł miesięcznie. Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania. Artykuł 106 ust 3a ustawy stanowi, że zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej w okresie pobierania świadczenia pieniężnego nie wpływa na wysokość tego świadczenia, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% kryterium osoby samotnie gospodarującej. Z przepisów ustawy nie wynika wprost, od którego momentu następuje zmiana wysokości świadczenia pieniężnego w przypadku zmiany sytuacji dochodowej strony. W takim przypadku powinno się stosować odpowiednio art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej uznając, że zmiana wysokości świadczenia, a tym samym zmiana decyzji winna nastąpić od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła faktyczna zmiana dochodu strony.  
W czasie kontroli tj. w dniu 12.12.2014r. Ośrodek wyrównał stronom (na podstawie list wypłat nr 555 i nr 556) należne im świadczenia. W związku z powyższym odstępuje się od wydania zalecenia w kwestii wyrównania stronom przysługujących im świadczeń.
5. W sprawie nr 2 M.K. stwierdzono, że zasiłek stały został przeliczony od sierpnia 2013 r., z kwoty 372,29 zł do kwoty 389 zł, mimo że dochód strony nie zmienił się o 10 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, co jest niezgodne z art. 106 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej.  
Podczas kontroli kwota wynikająca z nadpłaconego stronie w 2013 i 2014 roku zasiłku stałego tj. łącznie 284,07 zł została wpłacona na konto Ośrodka. Następnie kwota 83,55 zł (nadpłata zasiłku stałego w 2013 roku) została przekazana do budżetu gminy, który przekazał ją na konto Wydziału Finansów i Budżetu Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Mając

na uwadze powyższe odstępuje się od wydania zalecenia w kwestii zwrotu do budżetu państwa nadpłaconego stronie świadczenia.

**Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenie:**

1. Okres uprawnienia do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych ustalać zgodnie z art. 54 ust. 7 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.  
Podstawa prawna: art. 54 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027).  
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Aktualizację wywiadu środowiskowego u osób korzystających ze stałych form pomocy oraz gdy, nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie sporządzać nie rzadziej, niż co 6 miesięcy .  
Podstawa prawna: art.107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163) oraz art. 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ).  
Termin wykonania: na bieżąco.
3. W przypadku ustalania odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej za niepełny miesiąc w wydawanych decyzjach administracyjnych wskazywać kwotę odpłatności od dnia umieszczenia w dps.  
Podstawa prawna: art.107 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ).  
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Dochód osoby/rodziny ustalać zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.  
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163).  
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Przeliczenia wysokości zasiłku stałego dokonywać w oparciu o art.106 ust. 3b ustawy o pomocy społecznej tj., gdy kwota zmiany dochodu osoby przekroczyła 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej.  
Podstawa prawna: art. 106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163).  
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2015r., Dz. U., poz. 163) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Do wiadomości:

1. Pan Zdzisław Tersa  
Wójt Gminy Kunice
2. a/a

Z up. WOJEWÓDY DOLNOŚLĄSKIEGO

*Dorota Grzybowska*  
Z-CIA DYREKTORA  
Wydziału Polityki Społecznej